

FinELib-konsortion palveluvisio 2025

[Palvelun tahtotila 2025](#) | [FinELibin perustehtävä](#) | [Strategiset painopisteet](#) | [Kehityshankkeet](#)

Palvelun tahtotila 2025

Avoimuus ja yhteistyö suomalaisen tutkimuksen ja oppimisen menestystekijänä

Avoimuus

Tutkijoiden julkaisut ovat välittömästi avoimia. Konsortio mahdollistaa omalta osaltaan avoimen julkaisemisen ja tekee kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä tämän edistämiseksi.

Yhteistoiminta

Konsortion yhteistyö mahdollistaa avoimen julkaisemisen ja aineistojen saatavuuden. Konsortiossa tehdään tiivistä yhteistyötä jäsenorganisaatioiden johdon, tutkijoiden ja asiantuntijoiden välillä. Konsortion toimintamalli ja päätöksenteko on ketterää ja joustavaa.

Uudet asiat ja ilmiöt

Uusien asioiden, ilmiöiden ja aineistotyyppien tunnistaminen ja tutkiminen konsortion ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

FinELibin perustehtävä

FinELib-konsortio mahdollistaa osaltaan digitaalisten aineistojen saatavuuden ja aineistojen välittömän avoimen julkaisemisen

Hankkimalla tehokkaasti laadukkaita aineistoja ja palveluja
Lisäämällä aineistojen avoimuutta
Tekemällä aktiivisesti yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti

Strategiset painopisteet

*Avoimet
julkaisut*

*Monipuolinen
ja ketterä
aineistohanki
nta*

*Konsortion
yhteistoiminta*

*Vaikuttava,
dataan
perustuva
toiminta*

Avoimet julkaisut

Kuvaus

Kotimaisten ja kansainvälisten tiedejulkaisujen ja ammattilehtien tulee olla avoimesti kaikkien käytettävissä. FinELibin kuuluvien organisaatioiden tutkijoilla on mahdollisuus julkaista tutkimuksensa avoimena ilman lisäkustannuksia.

Tavoitteet

-
- Kustannusneutraalit sopimukset isoille lehtipaketeille
 - Laadukkaat vaihtoehtoiset OA-julkaisukanavat tutkijoille
 - Avoimen julkaisemisen helpottaminen tutkijalle
 - Sopimukset mahdollistavat julkaisujen laajan jatkokäytön
 - Rinnakkaistallentamisen embargojen poistaminen
 - Ammattilehtien avoimuuden lisääminen

Avaintekemisiet

- Transformatiivisten sopimusten neuvottelemine
- Selvitetään yhteistyössä kustantajien kanssa, miten julkaiseminen täysin avoimissa kanavissa olisi helpompaa ja edullisempaa tutkijoille
- Avoimen julkaisemisen rahoitusmallien kehittäminen yhdessä konsortion jäsenten ja rahoittajien kanssa
- Creative Commons -lisensseistä neuvottelemine
- Embargojen poistamisesta neuvottelemine
- Neuvottelutavoitteiden tarkentaminen
- Kansainvälinen ja kansallinen yhteistyö avoimen julkaisemisen mahdollistamisessa
- Tilausmaksuihin käytetyn rahan siirtäminen avoimeen julkaisemiseen

Kehitettävät kyvykkyudet

Osaamiset

- Tutkimus- ja muiden julkaisuprosessien ja rahoituskanavien tuntemine
- Konsortion tavoitteiden edellyttämät neuvottelu- ja viestintätaidot

Toimintamallit & prosessit

- Laadukkaiden OA-julkaisukanavien tunnistaminen yhteistyössä tiedeyhteisön kanssa

Monipuolinen ja ketterä aineistonhankinta

Kuvaus

Tutkijoilla, opettajilla ja opiskelijoilla on käytössään relevantit ja korkealaatuiset aineistot entistä monipuolisemmin. Konsortio hankkii aineistoja ketterästi yhteistyönä, jotta organisaatiot voivat hyödyntää aineistoja käyttötarpeisiinsa.

Tavoitteet

- Tutkimuksen, opetuksen ja opiskelun tarvitsemat tilattavat aineistot ovat käytössä helposti ja kustannustehokkaasti
- Konsortio tarjoaa jäsenilleen joustavia ja organisaatiokohtaiset erityistarpeet mahdollisuuksien mukaan huomioivia hankintamalleja
- Yleisten kirjastojen asiakkaila laaja tarjonta e-kirjoja

- Kotimaiset aineistot kirjastojen asiakkaiden käytössä
- Konsortio hankkii nopealla aikataululla uusia, erilaisia aineistoja (esim. audiovisuaaliset aineistot, oppimateriaalit)

Avaintekemiset

- Aineistoneuvottelutavoitteissa kustannustehokkuus ja käytettävyys
- Uudentyyppisten aineistojen tunnistaminen ja lisensiointi (esim. audiovisuaaliset aineistot, verkkokurssit)
- Aineistojen valinta- ja hankintaprosessin uusiminen (esim. [vertaa.fi](#))
- Kilpailutukset (esim. e-kirjapalvelut)
- Mahdollisimman laajat käyttöoikeudet sopimuksiin
- Tunnistetaan organisaatiokohtaiset erityistarpeet ja luodaan mallit hankintaan
- Aineistohankintapolitiikasta sopiminen e-kirjojen ja kotimaisten aineistojen osalta

Kehitettävät kyvykkyydet

Osaamiset

- Toimivan yhteistyön edellyttämien keinojen ja välineiden hallinta
- Osaamisen kehittäminen erityisesti pienissä konsortion jäsenorganisaatioissa ja yleisissä kirjastoissa

Toimintamallit & prosessit

Toimintamallin kehittäminen:

- Uudentyyppisille aineistoille
- Joustaville hankintamalleille

Työkalut

- Alustan kehittäminen joka perustuu jakamiseen

Konsortion yhteistoiminta

Kuvaus

Konsortion kulttuuri ja toiminta on avointa, dynaamista ja perustuu keskinäiseen luottamukseen. Avoin julkaiseminen edellyttää konsortiolta yhteistyötä jäsenorganisaatioiden johdon, tutkijoiden ja asiantuntijoiden kanssa. Avoiimeen julkaisemiseen siirtymisen nopeat ennakoimattomat muutokset edellyttävät ketteryyttä ja konsortion yhteistyötä uusien asioiden tunnistamisessa ja kehittämisessä.

Tavoitteet

- Konsortion yhteinen ohjausjärjestelmä, sekä nopeampi ja ketterämpi toiminta ja päätöksenteko
- Ajantasainen, systemaattinen ja tasapuolinen kommunikointi kaikille konsortion jäsenille
- Toimintaa tukevat aineistohankinta- ja päätöksentekoprosessit
- Konsortion yhteinen ymmärrys aineistojen hankinnalle
- Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö tukee toimintaa
- Tunnistetaan konsortion toimintaan vaikuttavat ilmiöt ja muutetaan tarpeen mukaan toimintaa

Avaintekemiset

- Kirkastaa yhteinen tahtotila ja sopia yhteinen suunta tulevaisuudelle
- Malli, jolla koko konsortion asiantuntemus voidaan jakaa ja hyödyntää
- Helpottaa palautteenantoa FinELib-toimistolle
- Mallit ja prosessit joilla konsortio tukee jäsenten aineistohankintaa (esim. mallisopimukset, neuvonta)
- Uusien tuotteiden arviointi ja päätökset ehdotuksista (max 3 kk)
- Ohjausrakenteen uudistaminen ja tiedonkulun varmistaminen konsortion jäsenille
- Viestintäkanavien ja aikataulujen selkeyttäminen
- Toimintamallin ja konsortion ohjausjärjestelmän kehittäminen tukemaan ketterää päätöksentekoa ja uusien asioiden ja aineistojen käsittelyä konsortiona
- Aineistohankintaperiaatteiden uusiminen
- Uusien kansallisten ja kansainvälisten yhteistyöverkostojen luominen
- Yhteiset projektit ja rahoitushakemukset konsortion toiminnan kehittämiseksi

Kehitettävät kyvykkyydet

Osaamiset

- Vastavuoroinen kommunikointi
- Fasilitointiosaaminen yhteistoiminnan uudistamiseen
- Juridinen osaaminen tukemaan aineistohankintaa

Toimintamallit & prosessit

- Yhteinen toimintamalli ja tapa tukemaan konsortion luomaa lisäarvoa organisaatioille

Työkalut

- Kommunikointikanavien kehittäminen
- Vuorovaikutteinen alusta konsortiossa

Vaikuttava, dataan perustuva toiminta

Kuvaus

Konsortiona rakennetaan avoimen julkaisemisen kulttuuria Suomessa ja kansainvälisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. FinELib hyödyntää julkaisuviitoihin ja julkaisun rahoitukseen liittyvää dataa neuvotteluissa kustantajien ja yhteistyökumppanien kanssa, vaikuttavuuden osoittamisessa sekä avoimen julkaisemisen infrastruktuurin kehittämisessä.

Tavoitteet

- Avoimen julkaisemisen kulttuurin kehittämiseen tarvittava data (esim. julkaisu-, käyttö- ja kustannusdata) on kerätty ja se on avoimesti hyödynnettävissä
- Dataa hyödynnetään konsortiotoininnan kehittämisessä ja vaikuttavuuden osoittamisessa

Avaintekemiset

- Kootaan tietoa julkaisemisen rahoitus- ja julkaisuvaroista
- Tuotetaan analyyseja ja mittareita vaikuttavuuden seurantaan
- Datan tarpeen määrittely, datalähteiden kartoittaminen sekä datan keruun ja analysoinnin roolien selvittäminen
- Yhteistyöverkoston luominen datan keruuta ja analysointia varten, esim. korkeakoulut, tutkimuslaitokset, rahoittajat
- Hyödynnetään muiden kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden dataa
- Käyttötilastojen ja käyttöliittymien kehittäminen
- Tutkitaan miten avoimuus vaikuttaa julkaisujen käyttöön

Kehitettävät kyvykkyudet

Osaamiset

- Data-analyysi
- Visualisointi
- Tieteellisen julkaisuprosessin tuntemus

Toimintamallit & prosessit

- Yhteistyön kehittäminen (CSC, TSV jne.)

Työkalut

- Työvälineiden kehitys

Kehityshankkeet

Johtamismallin kehittäminen

Johtamismalli

Konsortion johtamis- ja ohjausmallin uudistaminen

Toiminnan kehittäminen

Vaikuttava, dataan perustuva toiminta

Analysointiosaamisen varmistaminen

- tulevaisuuden palvelut
- erilaisten jäsenien tarpeiden ja näkemysten huomioiminen
- päätöksentekofoorumit, käsiteltävät asiat ja osallistujat
- kustannustenjako

Kommunikointi

Läpileikkaava kommunikointi konsortion ja sidosryhmien välillä.

- data-analyysi
- visualisointi
- välineet

Monipuolinen ja ketterä aineistonhankinta

Uudentyyppiset aineistot / aineistohankinta

- laajat hankinnat vs. erikoisaineistot

Avoin julkaiseminen

Laadukkaiden OA-julkaisukanavien tunnistaminen yhteistyönä tiedeyhteisön kanssa.